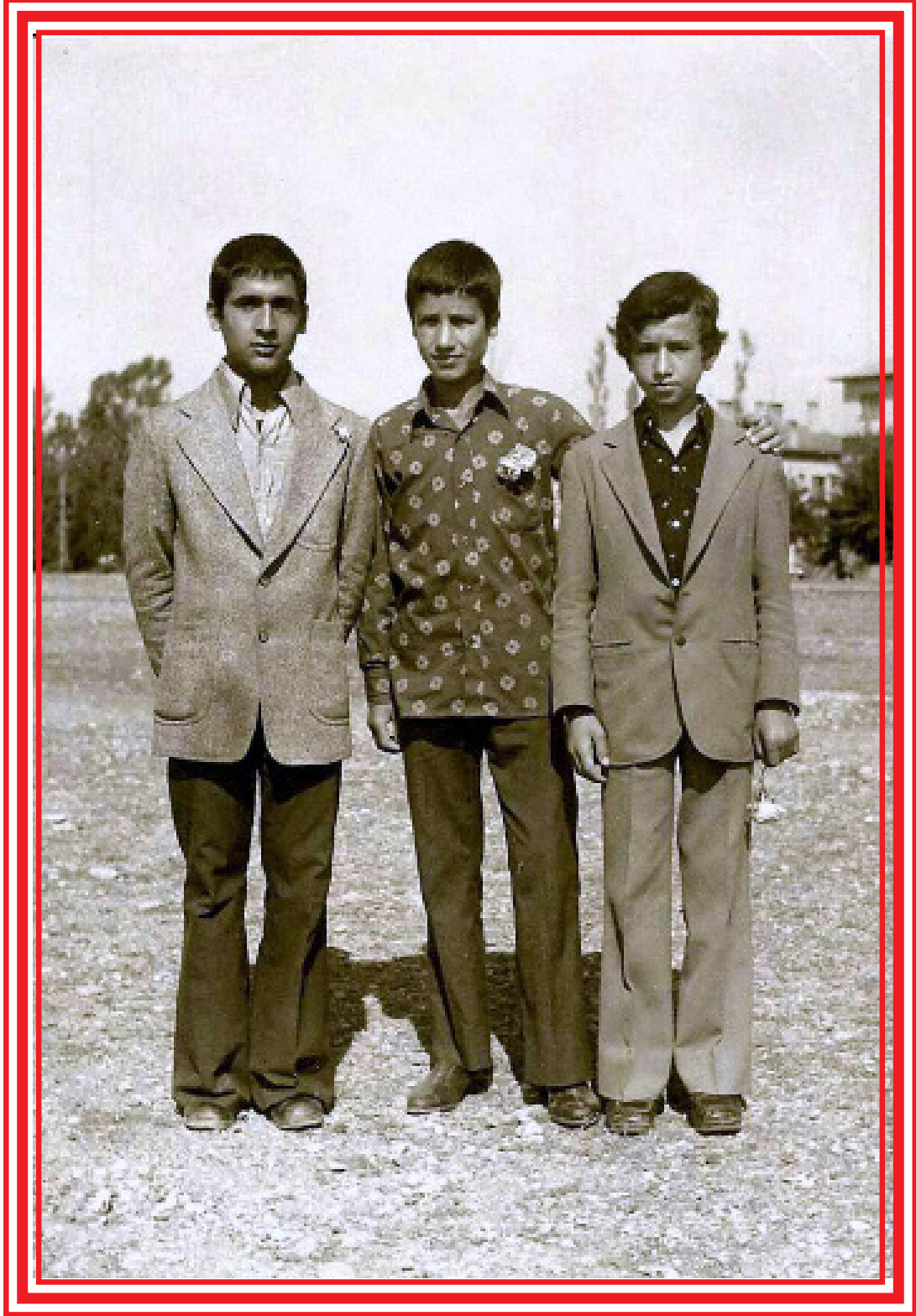

A  ı k k a r a

Hâyatı, kayalı, hakka dayalı dergi

11 sayı 21 Ocak 2019

GEVHERİ

M. Fatih KÖKSAL

Cemal DİVANÎ

Özlem FEDAÎ

Sadık YALSIZUÇANLAR

Hüseyin K. ECE

Şakir ŞÜKÜR

Velid GÖBEL

Erhan ÇAMURCU

Osman Gazi TURAÇ

Sabit EYMEN

Hülya TOZLU

Mehmet PEKTAŞ

Şükrü ÜNAL

Kısmet KEVEN

TAŞLAMA

GEVHERİ

Hey ağalar zaman azdı,
Düşmüşe il üşer oldu.
Küllükte sürünen eşek,
Cins atla yarışır oldu.

Palas üstünde yatmıyan,
Bıyığna pala batmıyan,
Porsuk ardından yetmiyen,
Ceylana ulaşır oldu.

Evlerinin önü tazı,
Yazılır turnası kazı,
Yaşına yetmedik kuzu,
Koç ile vuruşur oldu.

Gevheri der işle hata,
Katırlar baskındır ata,
Olur olmaz maslahata,
Çocuklar karışır oldu.

KAZ-NÂME

M. Fatih KÖKSAL

-Bölüm hocalarıyla yenemesi umulan "kaz" münasebetiyle-

Bir kaz muhabbetidir gidiyor bir zamandır
Yeter be Orhan Hoca, artık bizi inandır
Şu Hatunca Oteli kaz yenecek mekândır
Zarafetin elleri sofrayı hazırlasın
Allah bizim bölümü nazarlardan saklasın

Nar gibi kıpkırmızı çıkarılıp tandırdan
Pilav üstüne düşsün but, kanat, göğüs, gerdan
Şapır şapır damlasın yağları parmaklardan
Kış geldi de geçiyor, aman daha kalmasın
Allah bizim bölümü nazarlardan saklasın

Bu kazları yiyenler nalan mıdır, handan mı?
Nerden gelir sofraya, Kars'tan, Ardahan'dan mı?
Karı nereden almış? Ağrı'dan, Süphan'dan mı?
Dipfirizden, dolaptan, sun'î kardan olmasın
Allah bizim bölümü nazarlardan saklasın

Ayran gider yanında, bastırır yağlı eti
Bol limonlu salata, kartol verir lezzeti
Sofranın en tatlısı muhibbânın sohbeti
Varsa gider gönülde cümle kederin, yasın
Allah bizim bölümü nazarlardan saklasın

Et suyundan pilavı; yok, olmaz böyle bir tat
Kazı pilav üstüne, pilavı lavaşa kat
Böyle yemek yenmez mi, yeme de yanında yat
Aman usta dikkat et, çevir kazı yanmasın
Allah bizim bölümü nazarlardan saklasın

Bir özel akşam olsun, ailecek, baş başa
Herkes mutlu ayrılсын, değmesin teker taş
Ne mübarek hayvanmış, ey kaz ırkı çok yaşa!
Koymayın internete, duymasın yayın-basın
Allah bizim bölümü nazarlardan saklasın

ZAMANIN MÜSLÜMANI

Cemal DİVANİ

Sekiz on mankenle ekrana çıkar
Müslüman dediğin böyle olmalı
Maşallah inşallah canları yakar
Müslüman dediğin böyle olmalı

Ömür boyu yan gelip de yatmalı
Yaptığı işine hile katmalı
Dünya varlığıyla çalım satmalı
Müslüman dediğin böyle olmalı

Haramla atılmış evin temeli
Günah yığınıdır bütün emeli
Gıybet edip ölü eti yemeli
Müslüman dediğin böyle olmalı

Fakirlerin sinesini oymalı
Namertlerin libasından giymeli
Akşamdan söz verip sabah caymalı
Müslüman dediğin böyle olmalı

Hayırını görünce ordan kaçmalı
Her işinde menfaati seçmeli
Viski ile iftarını açmalı
Müslüman dediğin böyle olmalı

Sallanıyor cübbesinin cırığı
Püsküllüdür başındaki sarığı
Gittiği her yerde vardır kırığı
Müslüman dediğin böyle olmalı

Vardır bu şekilde nice adamlar
Nur yerine suratından kir damlar
Hak dinini çıkarına yorumlar
Müslüman dediğin böyle olmalı

Kimisi eşarplı kimi yazmalı
Kimi dekoltedir kimi hızmalı
İnsanların arasını bozmalı
Müslüman dediğin böyle olmalı

Böyle bir din yoktur Hak nazarında
Mümin olur müminlerin darında
Vicdanını satmaz mal pazarında
Müslüman dediğin böyle olmalı

Kul Cemal Divani kendin bilmeli
Gerekirse inancına ölmeli
Kula değil Allah'a kul olmalı
Müslüman dediğin böyle olmalı

OMURGASIZ HAYVANLARA, “YUMUŐAKÇALAR”A DAİR

Özlem FEDAI*

Söyleseler inanmazdım. Billahi inanmazdım. Bu kadar “zararsız” görünen canlıların bir o kadar da üretkâr olabileceğini söyleseler inanmazdım. Hayvanlar dünyasının esrarengiz olduğunu bilirdim oysa. En eski çağlardan beri onlar üzerinden mesajlar vermek hem Garb’ın hem de Şark’ın itibar ettiği bir yöntemdi ayrıca. Yanılmıyorsam 2002’de bir dergide “Pireyi Nallamak” namıyla ironik bir yazı; sonraki yıllarda da Metin Eloğlu gibi kimi şairlerin yansıtma biçimi olarak hayvanatı tercih etmelerine dair bir iki yazı daha kaleme almıştım yani hayvanlar âlemine merak sarmıştım oldukça. Ancak hayvanatın bir türünü, onca ziyana sebep olan bu kadar tehlikeli bir girişime teşbih olarak kullanacağımı söyleselerdi yine de inanmazdım.

Memleketi ağlarıyla saran dev bir şebeke hakkında yazmak için, ekolojik dengenin bu önemli unsurunu kullanmaktan hicap duysam da bunca zamandır kan emerek semirdiklerine şahit olduğumuz bu familyanın sinsilik ve üretlerine karşı küçük dilimi yutmuş olmamın, tevellüdü aylar evveline dayanan bu yazının yazılmasına sebep olduğunu söylemeliyim.

Kendisinden küçük, savunmasız canlılara ağusunu zerk eden, zerk ettikçe kimsenin tahmin edemeyeceği kadar semiren bu hayvanat, hâlâ sindiği köşelerde fırsat kollamadadır. Arkasına saklandığı “kaya”lardan güç alarak üzerlerini setreden kabuklarını da “zırlı” belleyerek yaşamayı sürdürür. Ancak ustaca gizlendiği kabuğu altında da boş durmaz, vakit geldiğinde yahut tehlikeye maruz kalacağını hissettiğinde kullanmak üzere zehir depo eder. Büyük bir özenle biriktirdiği bu zehirle tüm canlı organizmayı ele geçirme planları yapar. Münasip zamanın geldiğini düşündüğünde ise -ki uzun yıllar bekleyecek kadar sabırlı, kendisinden olanlarla her türlü iş birliği yapacak kadar da haindir- planı uygulamaya yeltenir. Evet evet “yumuőakçalar”dan bahsediyorum.

“Çok hücreli” hayvanların “omurgasızlar”, sınıfının, “yumuőakçalar” (Mollusca) şubesi hakkında yazmak, aslında bir biyolog ya da zoologun işidir belki. Eminim çokça da yazmışlardır. Lakin tüm canlılar için taşıdıkları tehlike düşünülürse bu fakirin cüreti de mazur görülebilir.

Eskiden onlardan bahis açmak “yumuşak” kelimesinin insanda uyandırdığı “ılımlı” ve “zararsız” çağrışım gibiydi. Lakin zaman geçtikçe “yumuşakça” kelimesinin en az “asalak” kadar nahoő olduğunu ve tiksinti uyandırdığını bir temmuz gecesi anladı/m/k.

Yukarıdaki cümlelerde “çok hücreli”, “omurgasız” ve “yumuşakça” kelimelerini tırnağa alışım, sadece vurgu yapmak maksadı taşıyor elbette aynı zamanda bu sıfatlarla tecessüm eden hayvanatın hayatımızda, tarihimizde ve toplumsal hafızamızda oldukça tahripkâr olan bir “zümre”ye denk düőüğünü anlatmak maksadı da taşıyor. “Zümre”yi de tırnağa alışım, bu “omurgasız”, “asalak” ve “yumuşakça” sınıfına, artık onlar yüzünden mahvedilmiş olan “cemaat” kelimesiyle hitap etmek istemediğimden.

Omurgasız hayvanlar zümresinin “yumuőakçalar” şubesinin en önemli özelliklerinden biri tehlike anında hızlı hareket edebilmeleri, kendilerini itinaıyla gizleyebilmeleridir. Zaten bu özellikleri onları zararsızmış gibi görmemize neden olur. İyi organize olabilen bu hayvanlar, inanamayacağınız kadar çok farklı renklerde olabilirler. Sindikleri köşelerde uzun süre gizlenebilenleri de vardır; renk değiştirebilme özelliğine sahip olanları da. Çoğu nemli yerleri, deniz ve kaya diplerini sever. Tatlı sularda ve karada yaşayanları da az değildir. Bazıları çok kolludur, tüm kollarıyla girdiği yeri sarar sarmalar ve ele geçirir.

Hareket kabiliyetleri de güçlüdür hani. Avlarını yakalamak ve gerektiğinde hızla kaçmak için kaslı ayakları da mevcuttur. Kendilerini gizlemek adına kılıktan kılığa girebildikleri gibi, mürekkep de püskürtebilirler. Bazıları etoburdur, bazıları otobur... Fakat parazit olanları azımsanmayacak kadar çoktur. Aslında geneli için parazit demek belki de yanlış olmaz. Çünkü hiç hakları olmasa da başka hayvanların kanına girmek, kanını emmek veya sırtından geçinmek suretiyle büyümeyi huy edinmişlerdir. Öylesine asalaktırlar ki, kendilerinden olmayana yaşam hakkı tanımadıkları gibi, birçok canlının hakkını da kendi menfaatleri için rahatlıkla gasp edebilirler. Zehir püskürtenleri de ağ ören cinsleri de ayrı tehlikelidir. Her halükârda düşman bellediklerini boğarlar yani. Bazıları öyle zehirlidir ki bir ısırıklarıyla insanları öldürebilirler. Henüz panzehirleri de bulunamamıştır. Mesela Latince “sekiz ayaklı” anlamına gelen “ah-tapotlar”ın mavi halkalı olanları gibi... En masum ve zayıfları tehlike anında hızlı sıçrayıp kaçanlarıdır sanırım. Ha bir de köşeye sıkıştıklarında bir ağ/iftira atıp salgı salgılayanları yahut mürekkep boşaltıp kaçanları da aynı tahrip gücündedir ve zehir püskürtenlerinden farklı değildir.

Bazıları pençesine düşürdüğü avını, çok sayıdaki koluyla öylesine sarmalar ki, hareket alanını sıfırlar, nefes aldırmadığı için boğması işten bile değildir. Çekirge onlardandır mesela, örümcek, sinek, solucan, yengeç, ahtapot, istakoz, midye ve denizanası da... Nedendir bilinmez bazı zengin sofralarının başkõe-

sinde otururlar (kızarmış ve haşlanmış olarak!). -Her ne kadar yaratılanı Yaradan'dan ötürü sevsek de-
yenebilir olmaları, bazı türlerinin adlarının anılmasıyla yüzlerde bir buruşturmanın peyda olmasının
önüne geçmez.

Doğaları gereği nemli, ıslak, rutubetli yerleri pek severler. Karanlık ve kuytu köşeler gizlenmek için
elverişli yerlerdir zira. Okyanuslarda da yaşarlar, okyanus ötelerinde de... Oralara sığınır, oralarda ko-
runur, oralarda ağ örebilir sıkıştıklarında başka bir mekâna sıçrayabilirler hatta. Göğüslerinden bacak
çıkaranları da vardır, alınlarının ortasında gözü olanları da... Hatta ikiden fazla gözü olanları da... Türleri
ne olursa olsun, kandan beslendikleri, kan emdikleri kesindir.

Bazılarının güçlü vantuzları vardır, onlarla hayata tutunur ve tat alırlar. Oldukça zekidirler. Oyun
oynamayı komplo kurmayı sever ve zekice oynarlar. Onları alt etmeniz bir hayli güçtür. İyi kaçar ve kova-
larlar. Çok küçük alanlara bile rahatlıkla girebilme ve tehlike anında oralardan yine rahatlıkla sıyrılarak
kaçabilme hünerleri size dudak ısırtır. Başkalarını menfaatleri için iyi kullanır olsalar da okyanus ardın-
da başkalarının menfaatleri için iyi de kullanılırlar aslında. Afrika ve Türk Cumhuriyetlerindeki nüfuz
için lazımdırlar zira bu yüzden tepsi içinde teslim edilmeleri de zordur.

"Birlikten kuvvet doğar" sözü onlar için geçerlidir. Ancak kendi çıkarlarını savunmak için birlik olur,
kuvvetlerini masum ve kuvvetsizlerin canını yakmak için kullanırlar. Tıpkı akrepler gibi... Akreplerin
etrafını ateşle çevirirseniz kendilerini sokarak intihar ederler. Aslında öyle dayanıklıdırlar ki yemeksiz ve
susuz halde çölde bile uzun süre kalabilirler, susuz kaldıkları oranda zehirlerinin gücü artar.

Türlü türlü maskeleri de vardır. Herkesi şaşırtacak kadar çabuk kimlik değiştirebilirler zira. İfratla
tefrit arasında gider gelir ve işlerine gelen maskeyi/kimliği çıkarıp kullanabilirler. Bazı yumuşakçaların
köşeye sıkışınca mürekkep püskürtmesi belki de bu yüzdendir.

İyi koku alırlar ve bu özellikleriyle de hayatta kalanları vardır. Aslında her durumda ayakta kalırlar
demek daha doğrudur. Her şeyleri tükense, yok olsa bile kendilerine yardım edecek birileri mutlaka var-
dır ve mutlaka birbirlerini bulup yardımlaşır. Yeniden güçlenip birilerinin canını yakmak için sinsice
pusuya yatarlar. Zaman onlar için önemli değildir, sabırlarıysa pek çoktur. Çalışmak onlar için hiç sorun
değildir, hatta hainlikleri oranında çalışkandırlar da.

Her ne kadar aynı familyadan gelmeseler de onları ağaçkakanlara benzetmek de mümkündür. Ağaç-
kakanlar da karınlarını doyurmak için ağaçların içindeki kurtları güçlü gagalarıyla toplar. Çocukluğu-
muzun sevimli çizgi film kahramanı olsa da bir ağaçkakan aslında kendi karnını doyurmak için koca bir
ağacın gövdesini gagalayıp iliklerine kadar kurutur... Önemli olan sadece o ve onun karnının doymasıdır.
O ağacın sincap, serçe, baykuş, karınca ve diğer canlıların yuvası olması, orman denen birliğin önemli bir
mensubu olması umurunda bile değildir.

HAMİŞ:

Ağaçların iliklerini kurutuncaya kadar görmezden gelinmiş yahut ihmal edilmiş ağaçkakanların da
kendi varlığını sürdürmek için diğer canlıları zehirleyen, ağlar ören, ağlar atan, pusuya yatıp gizlenen,
uzun vantuzlu ve işbirlikli kollarıyla "kendisinden olmayan"ı boğmakta mahir, zeki, maskeli, oyun ve
komployu seven, köşeye sıkışınca maske değiştiren, saymadığım daha nice özellikteki tüm "yumuşakça"
cemaatinin de ne kadar tehlikeli olduklarını temmuz ortası milletçe anladık. Onları binlerce anne Allah'a
havale etse de sadece bununla yetinmekle yüreği soğumayan ve soğumayacak olan yüz binlercesi var.

Ormanı, her ağacıyla ağaçkakanlardan korumak ne kadar önemliyse, yumuşakçaları ve tehlikelerini
de iyi bilip bundan sonra tedbirli olmak o kadar önemlidir.

Sözün burasında Cemal Süreya'ya kulak verilmelidir:

"İşbirlik konusunda yüce gönüllüdürler", "Yönetmelidirler kurul başkanındırlar"...

Japon feneri ya da uçurtma tadı taşıyan senetlerden

Zamanaşımı süresi dolmadan tüyüp gider imzaları,

Kimi sözler onlar için kullanılır: saygın, ünlü, şahane

Kimi sözler onlar için de kullanılır

Kimi sözler onlar için kullanılamaz...

(...)

Dibe çökerler devinim evrelerinde

Durgun dönemlerdeyse kurbağa pislikleri gibi

Yan yana omuz omuza bitişe bitişe

Suyun yüzüne yükselirler...

Ne diyelim "Yumuşakça" familyasını, işbirlikçilerini ve tehlikelerini iyi tanımak, "Yumuşak atın çiftesi
pek olur" sözünü hatırlamak kadar önemlidir.

* Prof. Dr. İstanbul Medeniyet Üniversitesi Öğretim Üyesi

ÜÇ AYLAR

Sadık YALSIZUÇANLAR

Necati Dayı Erzurumluydu, burada yaşıyordu.

Türkülerin pek çoğunu ondan derlemişlerdi.

İcracılar, araştırmacılar, yayımcılar sık sık kapısını çalardı.

Gariban olduğundan ramazan gelince her akşam bir yere çağırılırdı.

O sene de ramazana birkaç gün kala davetler başladı.

Birinci gün, Millî Selamet Partisi İl Başkanlığı davet etti.

Ertesigün, aynı partinin bir ilçe örgütü çağırdı, sonraki gün bir başka ilçe...

Bir akşam Milliyetçi Hareket Partisi İl Başkanlığı çağırmıştı, onların iftarına katıldı. Orada yakasına üç hilal rozeti taktılar.

Bir gün sonra Millî Selamet'in bir ilçe davetine gitti Necati Dayı.

Yakasındaki rozet dikkatini çekti partililerin:

-“Necati bu ne!” diye çıkıştılar.

Rozete baktı:

-“Üç aylar,” dedi, “recep, şaban, ramazan.”

BÖYLE ALDANIŞ GÖRDÜN MÜ?

Hüseyin K. ECE

Yaptığının üstünü kapatma kedi gibi
Bütün bir âlemi sen, kör ve sersem zannetme

‘Zehiri altın kapta sunarlar’, biliyorsun
‘Ağzına sürülen bu balı’ merhem zannetme

Yeryüzünde her türlü yaratık dolaşmış
Her iki ayaklıyı ben-i âdem zannetme

‘Keser kendisi için yontar’ fırsat buldukça
Her düdüğü olanı âdil hakem zannetme

‘Dost acı söyler’ eski bir öğüttür, bilirsin
Yapılan ikazları yârdan sitem zannetme

Kanma bu heriflerin dış görünüşüne hem
Her süslü urbalıyı pek muhterem zannetme

Kimi kerâmetini kendi nakleder durur
Böyle partial atanı gerçek ekrem zannetme

Hüseyini şehid eden bir kanlı Muharrem'dir
Senenin her ayını o Muharrem zannetme

Herkesin yaptığına niyeti anlam katar
Elin tükürdüğünü billûr şebnem zannetme

İnsana değer veren güzel ahlâk değil mi?
Kabadayı olmayı gerçek erdem zannetme

Bu âlem ebedi değil, gün gelir göç edersin
Hayatı sonsuz sanıp, geçmez bir dem zannetme

ŞAKİR ABİ'NİN DERT KÖŞESİ

Şakir ŞÜKÜR

“Şakir abi, 6 aydır idrarımı yaparken yanma hissediyorum. Bir aydır da idrarımdan kan geliyor. Böğürlerimde çok şiddetli ağrılar var. Midem bulanıyor, kusacak gibi oluyorum. İştahım kesildi. Çok zayıfladım. Ayrıca hanımda bel fitiği var iki defa çektirdik. Bir hafta kadar iyi oldu, sonra yine eski haline döndü. Şimdi yerinden kalkamıyor. Babamda da galiba kalp var, göğsünü tutup duruyor. Ne yapmamız lazım, lütfen bize yardım et!” Rumuz: Dermansende

Şakir Abi: Sevgili Dermansende kardeşim, öldün mü kaldın mı biliyorum. Öldüysen Allah rahmet eylesin, yaşıyorsan Allah akıl fikir versin. Sana hastaneye gitmeni tavsiye ediyorum. Dahiliyeymiş, hariciyeymiş bunlarla uğraşma doğruca psikiyatriye git.

“Şakir Bey, aşk acısı çekiyorum. İçimden şiir yazmak geliyor ama bir türlü ilham kuşları gelmiyor. Acaba dillerini bilmediğimden ilham kuşlarının dişilerini mi hayallerime çağırıyorum? Erkek ilham kuşlarını nasıl ağıma düşürürüm?” Rumuz: Harnıp

Şakir Abi: “Sevgili Harnıp aşkın ağlatıp derdin söyletmesi eskidenmiş. Nazım Hikmet’e kulak ver ne diyor: “en fazla bir yıl sürer/yirminci asırlarda/ölüm acısı” 21. yüzyılda aşk acısı senin mektubun benim elime ulaşıncaya kadar geçmiştir zaten. Belki bu arada yeni birini buldun, bulduğundan da ayrıldın, yeni bir acı çekiyorsun. Biraz uyu, geçer. Erkek ilham kuşları mevzusuna gelince, onlar kuş değil peridir. Benim ‘Beklerim Sizi İlham Perileri’ isimli şiirimi oku, nefsin körle. İlla peri istiyorsan bizim dergide satılan şair paketlerinden al, kullan. Derdin erkekse bir face hesabı aç, güzel bir profil resmi koy. İki günde sosyal “ağ”ına 1.000 kişi düşmezse benim adım Şakir değil. Haydi bakalım iş başına: www.facebo...”

“Hatıralarımı hatırlamak istiyorum ama hatırı sayılır hatıralarımı nerede sakladım bulamıyorum. Muskacıya git diyorlar ama ben öyle şeylere inanmıyorum. Lütfen bu hususta yardımlarınızı esirgemeyin.” Rumuz: Kenger

Şakir Abi: Bu devirde hatıra nerede saklanır sayın Kenger? Ya telefonunun galerisinde, ya bilgisayarında Belgelerim/Resimlerim klasöründedir, ya da Facebook’ta, Instagram’da fotoğraflarının arasında. Başka yerde arama. Bulduktan sonra #tbt etiketiyle paylaş havan olsun.

“Şkr abi nbr, bnm bi srm var. :-) :-) Gçn arkla gzrkn bnm knk lshklsdh sdfjklşdf hs sdklssd szd slsdkjds :- (jkdh sdjoeryhn :-/ sdjksddsjl dlbhjksdhjç :-)) jlkheds gdhtta tklds :-((oksfmhd :D :o gynkh pkhk puhahah :3 >:o” Rumuz: :-(

Şakir Abi: Rumuz iki nokta üst üste, tire, aç parantez senin soracağın sorunun aq >:-(

“Şakir Abi bibim baba bir kot almış diz kapaklarında ve özel bölgeme yakın yerlerinde yırtılmalar var. Aldığı yeri söyledi ama fişini vermeyi unutmuş değiştirmeye gitsem bana bir zorluk çıkartırlar mı?” Rumuz: Kot

Şakir Abi: Sevgili Kot yırtılan kotun olsun, başka bir yer olmasın. Millet şimdi tarz olmak için kotunu yırtıyor. Evvelden yamalı giymek ayıp değil, yırtık giymek ayıp derlerdi. Sen yırtılmayan yerlere sahip çık, yırtılan yerleri güzelce yama. Bakarsın moda olur.

“Şakir kardeşim ben belediye başkanı Selahattin Yılmaz. Okur temsilciniz Gülizar Hanım’a da yazdım. İlçeye geldin geleli ortalık kaynıyor. Geceleri uyku uyuyamaz oldum. Sen aday olacaksan ben çekileceğim. Aday olmayacaksan lütfen bir açıklama yap. Burada Şakir Abi, Tayyip Bey’le görüşmeye gitti, Tayyip Bey onun bir dediğini iki etmez, diye konuşuluyor.” Rumuz: Mevcut Başkan

Şakir Abi: Selahattin Bey, daha önce de açıkladım. Ben halkın adamıyım, siyasetle işim yok. Tayyip Bey’le bir ara sürtüşmemiz olmuşsa da şu an aramızın çok iyi olduğu doğrudur. Fakat sanırım Tayyip’ler karışmış, ben Tayyip Atmaca’nın yanına geldim. Aday olmayacak diye yan gelip yatma gözüm üzerinde. En ufak bir yanlışını görürsem gelir mühürü elinden alırım, ona göre.

ASIL VEKİL İLE SABIK VEKİL DİYALOĞU

Velid GÖBEL

-“Vay Hasso kurban, seni bana Allah könderdi.”

-“Ula sen de kimsin kıro?”

-“Yav Hasso ben, Vekil Maho tanımadın mı oğlim?”

-“Vallah tanımamışım.”

-“Ula iyi bak, kör misen? Ben Maho, vekil Maho!”

-“Yoh! Vallah tanımamışım. Hem bizim Maho deyi bir vekilimiz yoktur. Bizim vekiller Şemo, Ayşo, Mıro, Hüsso ve Şih Müslüm’dür.”

-“Yav eskiden. Hani geçen dönem ben vekildim. Sen benim seçmenimdin. Hani arkamdan meydan meydan koşturidın. Hani benim posterleri direklere asarken seni ceyran çarpmıştı.”

-“He biraz hatırlar gibi oldim.”

-“Yavv senin kafana taş mı düştü oğlim, kaffayı mı yedin? E hadi hatırla artık.”

-“Vallah hatırlamıyam.”

-“Hani benim konvoy öteki partinin vekil adayının konvoyu ile karşılaşmıştı. Millet birbirine girmişti. Sen herifin gözünü morartmıştin.”

-“He gurban öyle bi şey olmuştu ve ben içerde yatmıştim. İşimden kovılmıştim. Onu diyisen degil?”

-“He yavv, hele şükir accik kaffan çalışı? Ben de bunadın sandıydım kıro.”

-“Yavv vallah sonrasını hatırlamim.”

-“Yavv hani sen meclise gelmiştin. Ben toplantıdaydım görüşemediydik. Sen yolsuz kalmıştin, seni benim şöför memlekete göndermişti.”

-“Vallah gardaş meclise gelmişdim de sonrasını pek hatırlamıyam.”

-“Yav dellendi mi oğlim nasıl hatırlamısan? Ula senin bilet peren yoktu da bizim otobisçi Reşo seni yataklıkta götürdi, yolda cendermeler seni yakaladı, kimliksiz olduğundan yine içeri atacakti. Nasıl hatırlamısan dürzi?”

-“Yav sen belamısan başıgım, hatırlamıyam deyim ya, ula hırpo ne zorlisan?”

-“Ula oğlim sen şimdi beni tanımısan mı?”

-“He ula tanımiyam. Hem tanısam ne olacak?”

-“Yav hele şu erebeye bir el at. Pozuldi meret. De hadi şuni sanayiye bir götürah.”

-“Niye ula, peşinde koştıran yalakalarian ne oldi? Bizi yanına yaklaştırmayan izlombot kibim herifler nereye kaçti? Peşinde pervane olan garılar kerhanaya mı girdi?”

-“Ula hırpo hani tanımiidin?”

-“Ula seni tanımim, tanımak da istemim. Sen vekildin ben asıldım. Sene oy verdiğim de dogridir. Kafama edim. Aha bu elim kırılıydı da sene oy vermiyeydim! Senin yüzünden direğe çıkarken ceyran çarpıti on beş gün hestenede yatmışam bir gün kapımı çalmamışsan. Senin yüzünden kavka etmişem, içeri düşmüşem, işimden olmuşam. Bir gün halın nicedir dememişsen. Üstelik adam diye kalkıp yanına gelmişem. Mecliste olduğun halde sekreterin olacak fışkıya “Yok.” dedirtmişsen. Sonra görmüşem içerdesen. “Ula yolsuz kalmışam, bari beni memlekete gönder.” demişem, sen beni şöförün olacak hırboya teslim edip otobisçi Reşo’ya kurbanlık davvar gibi teslim ettirmişsen. O da beni peresi yoktur diye bagaja atmıştir. Yolda cendermeler beni bagajda yakalayıp, kimliğim de yoktur deyi içeri atmaya kalkıncı telefon ettirmişem ki kimliğim mecliste kalmıştir, bene yardımci ol, diye. Sen kumandana “Tanımim.” demişsin. Yediğim zilgıtın biri bin pere olmıştir. Vallah gıcımı zor kurtarmışam nezeretten. Ula senin yüzünden hayatım kararmıştir, sen orali olmamışsan. Şimdi vekilikten düşünci gelip erebeni ittirmeye kalkısan. Maymun gözünü açti. De ..... git başımdan! Elimi beleye koyma.”

-“Ula Hasso biz seninle kan kardeş gibiyimdik. Dellenme oğlim de hadi bir el at şu erebeye de gidah. Hem maymun gözünü açıncı erebeyi itemiye mi?”

-“İtemiyi ula dürzi itemiye.”

-“İtmisen itmisen ne bağırısen sokak ortasında. Bizim de bir itibarımız var.”

-“Ula senin itibarını dedirtme yüzüz rezil.”

-“Bak oğlum temem haklısan. O bi sor bakam niye böyle oldi.”

-“Niye?”
-“Sen hestenede yattığında toktor, hemşire bi tamam sana bakmadı mı?”
-“Bakti.”
-“Kimin sayasında?”
-“Kimin?”
-“Ben vekilin Maho sayasında tabii ki.”
-“Allah Allah”
-“Sen kavkadan içeri düştün. Seni içerde dögen oldu mi? Aç kaldın mi, açık kaldın mi? E sana açıktan sahip çıkıp “vekil adam dövdirdi.” dedirtecek kadar aptal mıyım?”
-“Yoh olmadı.”
-“E oglım kimin sayasında?”
-“Kimin?”
-“Tabi ki ben vekilin Maho sayasında.”
-“Yok yavv.”
-“Tabii ne belledin ya. Meclise geldiğinde şırfıntı sekreter kız seni kapıdan çevirince ben kapiyi açıp kendimi sana göstertmedim mi? Seni o halda bıraktım mi? Yolsuz kaldım deyince seni şoförümle terminale gönderip rica minnet Reşo’ya emenet etmedim mi?”
-“Ula ettin de ne oldu? Bagajda gettim deyirem kitapsız. Bir de cendermeler cabası...”
-“Ula cendermeler seni pırakmadı mı?”
-“Sen tanımım deyince adam acıdı. Zaten bu siyasetçiler biraz böyle olur.” dedi. Reşo da kefil oluncu adam bene acıdı bıraktı.
-“Yav ben sene bir ders verdim anlamamış mısan?”
-“Ne dersi ula?”
-“Bir daha yola çıktığında tedarikli ol diye, ayakların üstüne sağlam bas diye. Kimseye güvenme diye.”
-“Sağ olasan anlamışam. Bu dünyada kimseye güvenmeyacaksan, hele vekile hiç güvenmeyacaksan. Anlamışam zati ondan seni tanımirem. De get yoluna, şimdi elime almayayım seni!”
-“Ula ben bir gün yine vekil olirim o zaman sen görürsün muhanat dürzi... Peşimden çok koşturursen ama heç yüz vermem bilmiş ol.”
-“La get işen! Sankim vekil oluncu yaralı permeğime çok işedin? Sene rey verirsem elim kırılısın.”
-“Vıy...”

ÜŞÜTÜK ŞİİR

Erhan ÇAMURCU

Saat kolumda diş izi
Çok özledim lan sizi
Gemiler sessiz
Bu şiir imgesiz
Çağrışım yok
Başım ağrıyor
Bir katre alev
Üşütmüşüm biraz
Bekliyor başımda şeytan
Ateşim kırık
Haramiler susamsız
Sirke faydasız
Salya sümük roza
Geyvede siyah gül
Bir tas çorba
Kaldırımda devler
Evler dolusu yalnızım bu gece
Açık seçik bir şiir
Bana bir parol içir
Üşütmüşüm sadece

ÇORUMLU FERDİ

Osman Gazi TURAÇ

Pek Sevgili Babacığım,

Evvla üzerime farz olan Allah'ın selamını sunar, mübarek ellerinden hürmetle öperim. Sen de ben-den sual edecek olursan halim perişan. Baba yeter artık Allah'ını seversen. Her gün, her sabah başka işin gücün yok gibi sazı kaptığın gibi uzun bir tıngırtıdan sonra: "Bilmem uzaklarda kimler ağlıyor/Gelemem sevdiğim kader utansın" diye diye kendi kulağının pasını mı açmak istiyorsun, yoksa saat yerine uyandırma modu olarak Ferdi Tayfur'u mu kullanıyorsun anlamadım gitti.

Okulda ikinci teneffüs zili çalınca kadar bir türlü kendime gelemiyorum. Anneme kaç kere: "Babama uyar, ayarım bozuluyor derse konsantra olamıyorum." dedim amma annemin de bir kulağından girip öbür kulağından geçiyor herhalde.

Yaşın elliye geçiyor, üstelik hacca bile gittin. İnsan sabah uyandığında bir aşır Kur'an okur, geçmişlerinin ruhuna bir Fatiha gönderir. Sen uyandırmasan sanki okula geç kalacağım. Her sabah "Kalk ulen gobel okula geç kalacaksın!" demesen sanki ben uyanmayacağım. Sen sazı eline alır almaz başımı yastığın altına gömüyorum ama yastığın yünlerinin arasından sazla senin sesin bir yağmur gibi kulağıma sızıyor. "Aşık mısın, birine mi sevdalandın, nedir bu derdin?" diye sorayım diye kaç kere içimden geçirdim ama ne zaman soru dudaklarıma kadar gelse "Kes ulan it eniği sen bu işlerden ne anlarsın!" dersin diye devamlı sözümü yuttum.

Annem de olayın farkında ama kadıncağız ne yapsın "Huyulu huyundan vazgeçer mi?" diye düşünüyor olmalı ki ne zaman senin mevzunu açsam: "Ne yapalım oğlum bu yaştan sonra ne ben yeni koca bulurum, ne sen yeni kocayı kabullenirsin!" diyor da başka bir şey demiyor. Annemin bu sözleri beni nasıl yarıyor sen bunu nereden bileceksin.

İşyerinde bir huzursuzluk mu yaşıyorsun yoksa annemle geceleri kavga mı ediyorsun bunları bilmiyorum ama bildiğim tek şey varsa halinin hal olmadığıdır. Geçenlerde bir konserde sen de çalıp çığır-mışsın. Bir arkadaşın babası izlemiş, evde seni anlatmış. Arkadaşım da gelip bana söyledi. "Koskoca herif Ferdi'nin Çeşme parçasını söylerken kendini parçalıyordu." demiş. Kendini parçalayacak ne var Allah aşkına!

Abimin yaz tatillerinde bile memlekete neden gelmediğini şimdi daha iyi anlıyorum. Önceleri "Mor dağlara yuva yapmış keklğim/Nedir anam nedir benim senden çektiğim" parçasını söylerken babaanne-mi özlediğinden bu parçayı söylediğini zannederdim. Yıllar geçtikçe "Yine nisan yağmurunda ıslanacağım" parçasını dinleyince bunun böyle olmadığını, bekarken gizliden gizliye anneme ya da başka birisine aşık olduğunu, aşkının karşılık bulmadığını, duygularını türkü ile dinlendirmeye çalıştığını anladım. Bir de aklımdayken şunu da itiraf etmek istiyorum: İyi ki sabah kahvaltısında bir çilingir sofrası kurup "Haydi abbas vakit tamam/Akşam demiştin işte oldu akşam/Kur çilingir sofrasını/Al getir sevgiliyi Beşiktaş'tan/Yaşamak istiyorum gençliğimi yeni baştan" diyerek masaya bir otuzbeşlik koydurmadığına da şükrediyorum.

Her gün istisnasız Ferdi resitali geçtiğin yetmiyormuş gibi bir de her akşam eline udu alıp "Akşam oldu hüznümlendim ben yine/Hasret kaldım gözlerinin rengine" gibi peşpeşe söylediğin sanat müziklerinden sonra bir de beste çalışmaların yüzünden gecelerimiz gece, gündüzlerimiz gündüz olmaktan çıktı.

Sana bu mektubu gece ders çalışıyorum zannettiğin saatte yazıyorum. Allah'ın kitabını seviyorsan, annemin, abimin, benim birazcık hatırımız varsa ve dahi bize birazcık sevgi besliyorsan kendine bir çeki düzen ver. Bu hal üzere yaşamaya devam edersek korkarım ben de üniversiteyi kazandıktan sonra ancak yaz tatillerinde ziyaretinize gelirim.

Annemin sinirleri her gün biraz daha geriliyor ama sen çok özür dilerim montofon boğa gibi hiçbir şeyi takmıyorsun. Huzursuzluğunun bir sebebi varsa lütfen kendinde saklama. Anneme söylemiyorsan ben de artık koca erkek oldum sayılır, benimle derdini paylaş.

Sana yazdığımı bu mektup ne arabeks acılara düçar olduğumun dışı vurumudur. Aydınlık bir güne uyanmam için senden küçük bir ricam var o da şudur:

"Zaman geçmek bilmiyor/Seni görmediğim an/Dünyam zindan oluyor/Seni görmediğim an" ya da "Batarken ufukta bir akşam güneşi", bu da olmazsa "İkimiz bir fidanın güller açan dalıyız" parçalarını okuyarak değiştiğini farketmeden olacaktır.

Haydi mehtup uğurlar olsun/ Dağlar tarşlar yolun olsun/ Seni babama vermeyenin iki gözü kör olsun.

Oğlun Müslüm

FERHAT İLE ŞİRİN HİKAYESİNE ŞERH

Sabit EYMEN

Üstadım Ayhan Bey'in, Ferhat ile Şirin'in muhtemel evlilikleri ve sonrasına dair verimli ve güzel yazısını okuduğumda, aslı dillere destan olan bu aşk hikayesinin pek kısa yazılmış olmasına gönlüm razı olmadı. Ve hemen o tez canlılığımla hem yazıyı beğendim hem de "Ayrıntısını da ben yazmayı düşünüyorum. Ayhan bey özet geçmişsiniz." şeklinde yorum yaptım grupta.

Öncelikle Ayhan Bey'in konuya dair yazısını paylaşmakta fayda var elbette. İşte ilgili yazı:

"Ferhat ile Şirin evlenseydi ne olurdu?Anlatalım. Ferhat kazma işini ilerletmiştir ve su kuyuları açmaktadır (O yıllarda petrolün değeri yok). Şirin mi? O da ev hanımı olmuştur. Zamanla Ferhat işleri büyütür ve zenginleşir. Bildiğiniz üzere fazla paraya kavuşunca çoğu erkek genelde rahat durmaz. Ferhat, Şirin'i boşamak istemez ama Şirin'in üzerine genç bir kuma getirmeye kalkar. Şirin öncelikle Ferhat'ın bu isteğine karşı çıkar ama bakar ki Ferhat Şirin'i gerekirse boşayacak, kabul etmek zorunda kalır.

Artık yaşlanmaya başlayan Ferhat, Şirin'le değil de onun üzerine getirdiği kuma ile daha çok ilgilenmektedir. Ancak genç kuma garanti ister ve Ferhat'ı ikna ederek su kuyularının yarısını üzerine yaptırır. Şirin bundan pek hoşlanmaz ve o da Ferhat'a: "Beni seviyorsan bana da su kuyusu ver." der. Ferhat ise Şirin'e sadece bir su kuyusu verir. Şirin de kuması kadar kuyu istemektedir ama Ferhat razı olmaz: "Bu kadar işte, sen bilirsin, beğenmiyorsan seni boşarım." der. Şirin: "Madem beni kumam kadar sevmiyorsun, boşa o halde." der. Ferhat Şirin'i boşar ama Şirin'in mehri vardır ve Ferhat evleneceği vakit aşık olduğundan ve boşanmayı düşünmediğinden çok yüksek bir mehri kabul etmiştir. Şirin, mehri karşılığında Ferhat'ın bütün su kuyularını alır ama acıyıp Ferhat'a bir su kuyusu bırakır.

Ferhat, Şirin'i boşadığında artık eski zenginliğinden ortada eser yoktur. Şirin'e kuma gelen kadın, Ferhat fakirleşince onu erkeder. Sonuçta Ferhat hem Şirin'i hem de onun üzerine aldığı genç eşini(kuma) kaybetmiştir."

Tabii (ve beklediğim gibi) Ayhan Bey 'oltaya takıldı' ve yorumuma: "Çok memnun olurum, zevkle okurum." şeklinde cevap verdi. Zaten benim de beklentim ve ümidim bu minvalde bir cevap almaktı. Gerçi hiç kimse bu yönde yahut aksi yönde yorum yapmasa bile yine de yazacaktım ama o başka bir mevzu.

Efendim, bu Ferhat ile Şirin hikayesini şöyle hülasa edelim derim. Yazılarımı okumaya çalışanlar az çok bilir, eski yani bizim anne ve babamız döneminde neşriyatta ve matbuatta ve dahi günlük konuşmada geçen kelimeleri yer yer kullanırım. Bundan kastım her bir nesil arasında dil ve anlatımda adeta tercüme gerektirecek bir dil değişiminin pek de hayra alamet olmadığına inanmaktığımdır. Abarttığımı düşünenler var ise 1960'lı 1970'li yıllarda yayımlanan bir romanı yahut herhangi bir eseri alıp okumayı denesinler ve kendi çocuklarına okutsunlar. O vakit ne demek istediğim daha net anlaşılacaktır.

Her neyse asıl mevzuya gelelim. Hüsrev ü Şirin ya da Ferhat ile Şirin adlarıyla Fars ve Türk divan şairlerince mesnevi biçiminde yazılmış olan bu halk öyküsü, Orta Asya, Azerbaycan, İran, Türkiye ve Balkanlar'da bazı değişikliklere uğramış olarak yüzyıllardır anlatılmaktadır. Kaynaklarda Ferhat ile Şirin Hikayesi şu şekilde özetlenmektedir:

Efsaneye göre Ferhat meşhur bir nakkaştır. Amaya Sultanı Mehmene Banu, kız kardeşi Şirin için yaptırdığı köşkün süsleme işini Ferhat'a verir. Ferhat köşkte çalışırken Şirini görür ve iki genç birbirlerine sevdalanırlar. Ferhat'ın fırçasından dökülen zarafetin Şirin'e olan duygularının ifadesi olduğu söylenir.

Amasya Sultanı Mehmene Banu'ya, Şirin için dünürücü gönderir Ferhat. Sultan, Şirin'i vermek istemediği için olmayacak bir iş ister delikanlıdan: "Şehir'e suyu getir, Şirin'i vereyim." der. Su, Şahinkayası denen uzak mı uzak bir yerdedir. Ferhat'ın gönlündeki Şirin aşkı bu zorluğu dinler mi? Alır külüngü eline, vurur kayaların böğrüne böğrüne. Kayalar yarılr, yol verir suya. Zaman geçtikçe açılan kayalardan gelen suyun sesi işitilir sanki şehirde.

Mehmene Banu, bakar ki kız kardeşi elden gidecek, sinsice planlar kurarak bir cadı buldurur, yollar Ferhat'a. Cadı, su kanallarını takip edip külüngün sesini dinleyerek Ferhat'a ulaşır. Ferhat'ın dağları delen külüngünün sesi cadıyı korkutur, acı acı güler sonra da: "Ne vurursan kayalara böyle hırsla, Şirin'in öldü. Bak sana helvasını getirdim." der. Ferhat bu sözlerle beyninden vurulmuşa döner: "Şirin yoksa dünyada yaşamak bana haramdır." der. Elindeki külüngü fırlatır havaya, külüng gelir başının üzerine bütün ağırlığıyla oturur. Ferhat'ın başı döner, dünyası yıkılmıştır zaten. "Şirin!" diye seslenişleri yankılanır kayalarda.

Ferhat'ın öldüğünü duyan Şirin, koşar kayalıklara. Bakar ki Ferhat cansız yatıyor. Atar kendini kayalıklardan aşağıya. Cansız vücudu uzanır Ferhat'ın yanına. Su gelmiştir, akar bütün coşkusuyla ama iki seven genç yoktur artık bu dünyada. İkisini de gömerler yan yana. Her mevsim iki mezarda da birer gül bitermiş, sevenlerin anısına. İki mezar arasında bir de kara çalı çıkarmış, iki sevgiliyi, iki gülü ayırmak için.

Kayıtlarda anlatıldığı şekilde bu hadiseyi kısaca öğrendikten sonra gelelim Ayhan Bey'in olaya farklı bir

boyut katan yorumuna. Ayhan Bey her iki aşıkın muratlarına nail olmaları durumunda muhtemel aile hayatını resmetmekte ve güzel bir yorum katmaktadır olaya. Ben de haddim olmayarak çeşni kabilinden hazır konu açılmışken daha farklı bir yönünü yazayım -Ayhan Bey dahil kimsenin bilmediği yönünü- dedim ve kendimi re'sen bu konuda yazmaya hasrettim efendim.

Öncelikle kız isteme faslını yazmalıyım. Delikanlı Ferhat ile nazlı Şirin, çeşme başlarında, tarlalarda ve bahçelerde aile ekonomisine katkı sunma gayreti ile değil doğal ve içten gelen bir üretme ameliyesi olarak çalışırken gizli açık ah çekerler, kaş kaldırıp göz süzerler ve birbirlerine manidar bakışlar atarak yakınlaşırlar. Gençler birbirine yakıştırılmaya başlanınca her iki tarafın ailesi de komşu ve ahbaplıklarını ilerletirler.

İşte tamda bu günlerde Fethat'ın söylediği manileri ilk etapta başı önünde dinleyen Şirin, süreç içerisinde önce birer ikişer cümleyle sonra da henüz edebiyatımızda kayda girmemiş sevdalı beyitlerle karşılık vermektedir yavuklusuna.

Neyse efendim ayrıntıya boğmayalım olayı. “Şirin'in annesi ne olacak bu kızın hali, akranları baş göz olalı yıla yaklaştı. Konu komşu torun sevmeye başladı biz hale avareyiz.” babında düşündüklerini dışa vursa bir türlü vurmasa bir türlü hallerdeyden, Ferhat'ın annesi bir ayran içme bahanesiyle müstakbel dünürlerinin evlerine, şöyle bir geçerken uğrar. Tabii hadisenin aslı başkadır. Bir an önce biricik evladı Ferhat'a bölgenin en güzel kızını alarak biraz da etrafa hava atmak düşüncesindedir.

Usuli iş ve işlemler tamamlandıktan sonra söz, nişan vs. gelenek ve göreneklerin gereği yerine getirilir. Hatta bu bağlamda kızına ödenmesi gereken başlık parasını elinin tersiyle iten Şirin'in babasının o günlerde Ortadoğu coğrafyasında başlık parasını reddeden ilk kız babası olarak tarihe geçtiği de sözlü kaynaklarda (en azından benim sözelimde) geçmektedir.

Nihayet gelin alma günü gelir. Evet çok ayrıntıya girmeyeceğim ama Şirin'in kırmızı gelinlikle tam babasının evinden dışarıya adımını atmaya yöneldiğinde, kapıda sadece bir arap atı bulunduğunu görür:

“Aynalı körük gelmezse ben gelin gitmem,

Ud kemani çalmazsa aynalı körügede binmem” şeklinde türlü söylemesi ve arkadaşlarının da kendisine koro halinde destek vermeleri üzerine, Ferhat ve ailesinin kısa bir süre şaşkınlık yaşadktan sonra derhal Amasya'nın meşhur fayton durağına ulak gönderip aynalı körüklü fayton ile musiki cemiyetinden de ud-kemani ekibini davet ettikleri, nice özürlerle gelini evinden çıkardıkları söylenmektedir.

Önemine binaen tarafların mutlu mesut anlarını yazının konusuna girmemesi hasebiyle izninizle geçiyorum. Gelelim dostumuz Ayhan Bey üstadımızın yazısına konu olan kuma ve akabinde gerçekleşen boşanma hadisesine.

Eski hukukumuzda, bir öncekinin yazılı-sözlü muvafakatı ile erkeklerin nadiren de olsa ikinci bir hanımla evlendiği vakidir. Sözlü izin nasıl verilir, bu konuda doktrinde farklı görüşler olmakla birlikte yazılı muvafakatın noter yani “katib-i adl” huzurunda asgari iki erkek şahit ile birisi unutursa diğeri hatırlatsın diye mahallesinde adaleti ve doğru sözlülüğüyle maruf hayır hasenat sahibi olan bir erkek ile iki hanımın şهادetiyle olduğu anlaşılmalıdır.

İşte efendim, tafsilat ve detayı şahısların özel halleri ve kişiliklerini ilgilendirmesi sebebiyle Ferhat Efendi ile Şirin Hanım'ın mutlu mesut geçen izdivacına her nasılsa başka bir sebeple başka bir hanım da dahil olmuştur. Bazıları bu olayın aslının Şirin'in gelin olarak babasının evinden çıkarken son anda Aynalı körüklü fayton ile ud-kemani çalan musiki ekibi istemesinden kaynaklandığı, bazıları Ferhat'ın annesinin kaynaklı damarının tavan yaptığı bir esnada, oğlunu gelininden kıskanmasının yattığı, diğeri bazıları ise aslında Ferhat'ın şipsevdi olmasından kaynaklandığı gibi görüşler sözlü edebi ortamlarda tekrarlanmakta ise de hangisinin sahit hangisinin gayri sahit olduğu tarafımızca henüz teyit edilememiştir. Konunun Ayhan Bey ile yapacağımız özel istişare ve istikşafi görüşmeler sonucunda netleşeceğini ümit etmekteyim.

İşte yukarıda anlatılan usul ve esaslar dahilinde Şirin Hanım, Ferhat'a her nasılsa başka bir bayanla evlenmesi için yeşil ışık yakmıştır. Lakin Ferhat'a Şirin'in birinci hanım ünvanı sabit kalmak şartıyla, ikinci evlilik izni verilmiştir. Ferhat'ın ikinci eş olarak kendisiyle evlendiği bu kadının ismini Şirin'in o pak ve temiz duygularına halel gelmemesi adına burada yazmıyorum.

Ferhat'ın bu ismi lazım olmayan bir kadınla evliliği, eşyanın tabiatı gereği ve haliyle Şirin'le olan muhabbetini zedelemiştir. Bu husus kah Şirin'e alınan ayakkabı, entari, yemeni ve poşi gibi giyim eşyalarının “yeni eşe” alınanlara göre eski model yahut yeni sezon ürünü olmaması, yahut çakma ya da imitasyon (Çin malı vs.) olduğu şeklindeki konu komsunun, şom ağızlı kadınların lakırdıları, kah başlangıçtan beri tek başına bindiği emsalsiz arap atına artık diğeri kumasıyla gün aşırı binmeleri yönünde Fethat Efendi'nin direktifleri sebebiyle ziyadesiyle artmıştır.

İşte bu vb. sebeplerle Şirin erken davranmış ve Amasya Başkaldılığına müracaatla, zevci Ferhat Efendi'yi “talak-ı selase” ile boşama hususunda izin talep etmiştir. Kadı Efendi, tarafları ve şahitlerini dinleyip kendisi de halk arasına tebdili kıyafet ile girerek, çarşı pazarda, kıraathane ve han, hamam gibi ahalinin müşterek bulunduğu mahallerde konuya dair gizli tahkikatını ikmal ettikten sonra, Ferhat'ı aile saadetinin zedelenme-

sinde kusurlu bularak Œirin Hanım'a istediği yetkiyi tanımıştır.

Œirin Hanım, Fethat'a olan aşkına hanel gelmemesi adına önce onu yanına çağırımış her iki tarafın ortak menfaati için bu şekilde davranmak durumunda kaldığını, onu boşasa bile asla ve katiyyen başkasıyla evlenmeyi düşünmediğini ve gönlünün tek sultanının yine de Fethat olduğunu hüznünlü ama kararlı bir dille anlatmıştır. Ferhat ise başına gelenlerden dolayı adeta dili lal olmuş vaziyette kalmış ve tek kelime söyleyememiş, göz yaşlarını gönlüne aktırmıştır.

Efendim olayı fazla ayrıntıya boğduk sanırım. Hadisenin diğer kısmı yani Ferhat'ın işletmekte olduğu kuyuların bir kısmının Œirin tarafından tazminat, bazılarının da yoksulluk nafakası olarak kendi uhdesine alması şeklinde cereyan etmiş olan hukuki niteleme Ayhan Beyin yazısında yer almadığı için izah etmek gereği hasil olmuştur.

Hatta Œirin Hanım'ın bir müddet sonra kuyuların işletilmesini eski günlerin hatırına yazılı kira mukavelesiyle Ferhat Efendi'ye devrettiği, kira paralarının ödenmemesi üzerine alacağın tahsili için icra dosyası açtırdığı da bilinmektedir. Nitekim başlatılan icra takibinde alacaklının talebiyle borçlu tarafından öncelikle kuyu suyunun satış ve dağıtımının men'i yönünde icra memurluğunca karar ittihaz olunduğu da anlaşılmaktadır.

Nitekim icrai işlemin memurlukça hatalı olarak alındığından bahisle konunun şikayet yoluyla borçlu Fethat vekili tarafından Amasya Kadılığı İcra Hakimliği Dairesince incelenmesi de talep edilmişti. Kadılıkça şikayete konu kararın kaldırıldığı da sabittir. Yazı ekine ilgili kararı eklemek isterdik lakin Uyap kayıtlarının en eski tarih olarak yüz yıl öncesini kapsaması ve davaya konu hadisenin daha önceki yüzyıllarda gerçekteşmesi sebebiyle hükmü eklemek ihtimalimiz ortadan kalkmıştır.

Son söz o günlerde de vatandaşların kadılık ve icra teşkilatı çalışanlarından bizar olduğu hatta, Fuzuli'ye atfedilen "Selam verdim rüşvet değildir diye almadılar." şeklindeki mısranın, icra dairesindeki talepleri muhtelif bahanelerle geçiktirilen alacaklı Œirin Hanım'ın avukatı Av. Sabit Eymen tarafından gayri ihtiyari olarak serdedildiği söylenmektedir.

Tarafların boşanma ve icra dosyaları hakkında ayrıntılı bilgi isteyenlerin tarafımıza özelden müracaatları halinde konunun vuzuha kavuşturulması adına elimizden geleni yapacağımızın bilinmesini rica ederim.

Sağlıcakla kalınız.

GEVŐEK CİVATA

Hülya TOZLU

Oktavımdan bir nota düştü
do'da boğdu içimi
mi'de çığlık atmak isterken.

Süt kuzumu aşıldılar
yanlış hormon yükleyip
ikiz kule ettiler başıma.

Tohumumu ektiler
ağaç olup yeşerdim
meyvelerimi didikleli kargalar.

Tespah çektim "Hasbinallah!"
deyu deyu iyiliği umarak
deyyus olmuş çeperim meğer
tespah sallayarak.

Oğlum çocukluğunu düşürmüş
dizi "Uf!..."

BEYEFENDİLİK BÖYLE OLUR (Eski Dostlar)

Mehmet PEKTAŞ

Arif, tam bir beyefendidir. Hem öyle böyle değil tam bir beyefendidir. Ne olacak canım, beyefendiye beyefendi, deyip geçmeyin. Böyle beyefendi kolay kolay bulunmaz. Tanışıklığımız epey eski. Liseden. İkimiz de çok çalışkan sayılmazdık, tembel de değildik hani. İşte, ortalarda diyelim. Samimiyetimiz de orta şeker. Okuldan sonra ben Alamanya'ya gittim. O da belediyeye kâtip olarak girdi diye duydum. Alamanya'dan izne gelince belediyeye yolum düştü. Belediyeye varınca Arif aklıma geldi. Orda birilerine:

-“Arif'i görecektim burada mı?” dedim. Hemen:

-“Arif Bey mi?” dediler. Çıktım vardım yanına. Arif, müdür gibi şef gibi bir şey olmuş. Ayrı odası var, kapıda ismi falan.. Yani bizim Arif harbi harbi bir “bey” olmuş çıkmış: Arif Bey. Hal dert ettik. Bir iki saat sonra yanından ayrıldım. İzin bitti, Alamanya'ya döndüm. Aradan iki üç sene geçti. Yine bir yaz memleketeye döndüm. Belediyeye işim düştü, kendi kendime: “Oğlum, burada her iş tanıdıkla olur. Alamancı diye senin işini yokuşa sürerler. Burada koskoca Arif Bey kardeşin var gidip işini hallet.” dedim. Danışmaya:

-“Arif Bey'i göreceğim” dedim. Adam yüzüme ters ters baktı:

-“Arif Bey mi?” dedi,

-“Evet” dedim. Düşündü, ben odasını tarif ettim.

-“Orası Necati Bey'in odası.” dedi. Ulan, dedim kendi kendime, bu adam adını mı değiştirdi? Soyadını da hatırlamıyorum ki. Danışmadaki çocuğa:

-“Yav dedim şöyle ben boylarda kara, kuru, bıyıklı.” Ben tarif edince:

-“Haa! dedi, yav sen Arif Efendi'yi arıyorsun, o temizlik işlerinde, çöpçülük yapıyo. Şurdan ana caddeye çık oralardadır.” Gittim baktım, çocuğun dediği yerde üç beş çöpçü var. İçlerinde en perişanı bizim Arif, zor tanıdım. Elinde süpürge kaldırım süpürüyor.

-“Arif” dedim. Sarıldık kucaklaştık. Ağlayacak gibi oldu. Bir çimenliğe oturduk. Muhabbet ettik.

-“Seçimde bizim parti kaybetti. Başkan değişti. Bizi de buraya attılar” dedi. Benim bir işim var, yardımcı ol diyemedim. Gidip belediyeye gidip ilgilileri işimi hallettim. Yine geçti aradan üç beş sene. Türkiye'ye geri geldim. Bizim evin suyunu, elektriğini kesmişler. Giderken parayı yatırmayı unutmuşuz. Önce TEKE vardım. Sonra belediyeye. Belediyede bana bir fatura çıkardılar. Evi satsan anca ödenecek. Bağurdım çağurdım, veznedekilere.

-“Abi bizim suçumuz yok.” dediler.

-“Beni bir yetkiliyle görüştürün.” dedim. Birinin yanına götürdüler. O da:

-“Benim yapacağım bir şey yok.” dedi.

-“Yav kimin yapacağı bir şey varsa onu göster, dedim. Yoldan geldik yüzümüzü yıkayacak su yok.” Yine birini gösterdiler. Adamın cebine elimi soktum.

-“Yapamam abi, elimden bir şey gelmez.” dedi. Öbür cebine davrandım. Gözleri yerinden pörtlerek yutkunuyor yutkunuyor: “Abi benim elimde olsa, anam avradım olsun bu kıyağına karşılık bütün şehrin su borcunu silerim ama benim yapacağım iş değil.” diyor.

-“Başkana çıkarın lan beni o zaman.” dedim. Herhalde o ara bir iki de sövdük saydık.

-“Başkan seninle görüşmez ama, dediler. Arif Bey bu işi halleder. O da bir yerde başkan sayılır” dediler. Küfürün de yeri geliyor bazen. Vardım bir koca kapının önüne, tıklattım, odanın içi nerdeyse bir daire kadar var. Mobilyalar falan o biçim. Kendi kendime belli ki çok mühim bir adamın yanına geldik. Aman oğlum Osman, adamın suyuna git, sakın takışma senin işini halletse halletse bu adam halleder, dedim.

-“Arif Bey ben 3-4 senedir Alamanya'dayım, giderken su parasını yatırmayı...” diye lafa başladım. Adam:

-“Randevunuz var mı?” dedi.

-“Yok ama aşağıdan yolladılar.” dedim.

-“Arif Bey şu anda meşgul” dedi. Benim jeton düştü. Karşımdaki adam sekretermiş, o ara içerden biri çıktı, giyim kuşam on numara:

-“Arif Bey” dedim. O da odacıymış. Ulan odacısı, sekreteri böyleyse kendisi nasıldır? Sekretere yalvardım:

-“Gözünüzü seveyim bir 5 dakika görüştürün. Evde helâya gidecek su yok” dedim. sekreter ve odacı ile ayrı ayrı ilgilendim. Sekreter, odacıya:

-“Yakup, sevaptır, bir ilgileniver ağabeynin işiyle gözüm.” dedi. Beş dakika müsaade ettiler. Odaya girdim. Ben o kadar Avrupa görmüş adamım. Ecnebi vilayetlerinde öyle bir oda yoktur. Boydan boya bir masa arkasında padişah tahtı gibi bir koltuk üstünde kara kuru bir adam. Beni görünce:

-“Ooo Osman hoş geldin.” dedi. Baktım Arif.

-“Ulan Arif” dedim. İzzet ikram. Çay, kahve, yemek. Arif, “Osman, başkan değişti. Beni de bu göreve

getirdiler.” dedi.

-“Arif benim böyle böyle bir derdim var” dedim.

-“Kolay o iş” dedi. Bir telefon çekti. Elimdeki faturayı yırttı attı.

-“Sen eve git. Su parası falan da yatırma bir daha. Bir ihtiyacın olursa beni bul.” dedi. Ben eve gelesiyeye bizim su açılmış. Nasıl olsa su beleş, bahçeye biraz çiçek diktim. Her gün su veriyorum. Bir ayda bahçe yemyeşil oldu. Bu böyle olmayacak dedim. Biz gidince bu bahçe kurur. Evin alt katına eli ayağı düzgün bir kiracı bulalım. Bulduk da. Kiracıya:

-“Suya acıma, sık sık sula. Su parası yatırma. Kirayı Halk Bankası’na yatırırısın. Bir şey olursa bana mektup yaz” dedim. Döndüm Alamanya’ya. Arayan soran yok, demek işler yolunda. İlk defa evi kiraya verdik. Hem bahçe kurumaz hem de yazın kira parasını harçlık ederiz diye seviniyorum. Memlekete döndüm. Kiracı kaçmış. Evde sağlam cam yok. Taban tahtalarını, bahçedeki ağaçları kışın sobada yakmışlar. Bankaya da iki kira yatmış gerisi yok. Deliyeye döndüm. Ama elden ne gelir, adamı nereden bulacağız. Yine kesilmiş bizim su. Gideyim Arif’in yanına da açtırayım, dedim. Gerine gerine vardım sekterin yanına. Sekreter değişmiş.

-“Arif Bey’i görecem dedim.

-“Burada öyle birisi yok” dedi.

-“Odası burasıydı” dedim.

-“Burası Şerafettin Bey’in odası. Belediyede bir Arif var. O da Arif Efendi, dedi. Temizlik işlerine bakar. Danışmaya sor nerdeyse bulsunlar.” Kapıdan çıktım. Tam merdivenlere doğru gidiyorum. Birisi:

-“Hişt Osman!” dedi. Döndüm, Arif. Elinde bir paspas odasının önünü paspaslıyor. Ulan bu nasıl iş?

-“Hayırdır Arif?” dedim.

-“Başkan değişti, dedi. Beni buraya verdiler. Sana karşı da mahcubum.”

-“Üzülme bakalım” dedim. Ayaküstü konuştuk. Bir iş vardı sana geldim diyemedim. Ama ısrar etti.

-“Yine su parası” dedim.

-“Ver bakayım bir uğraşalım.” dedi. Su parasının yarısını ödeyip kurtulduk. Alamanya’ya vardım. Giderken su parası, elektrik parası ne varsa hepsini yatırdım. İki üç sene sonra yine geldik. Su yine kesik. Belediyeye gittim. Su parasını yatırıyım diye. Kesinti faturadan değilmiş. Akşama hallolur dediler. Bir iki vergi birikmiş. Gelmişken halledeyim dedim. Tam yatıracam, bir gürültü koptu. Herkes ayağa kalktı Arif Bey geldi diye.

-“Kim bu Arif Bey?” dedim. Veznenin birisi gözüyle işaret etti. Yine bizim Arif. Arkasında 8-10 telsizli adam, yanında korumalar.

-“Arif” dedim. Sarıldık. Arif:

-“Başkan değişti, ben muhasebe müdürü oldum. Gel makama çikalım” dedi.

-“Dur şu parayı ödeyeyim.” dedim.

-“Ödettirmem gel.” dedi.

-“Olmaz vallaha ödeyeceğim, sonra başıma gelmedik kalmıyor” dedim. Elimi cebime attım.

-“Sen merak etme. Yürü” dedi. Kolumdan çekti. Eliyle vezneye bir işaret çaktı, sil diye. Ondan sonraki gelişimde Arif Efendi’yi, park bahçelerde çiçek dikerken gördüm. Sonrakinde Arif Bey’i yazı işleri müdürü olarak, bir sonrakinde Arif Efendi’yi belediye tuvaletini beklerken, bir başkasında Arif Bey’i başkan yardımcısı olarak. En sonunda beylikten mi yoksa efendilikten mi ne emekli oldu. Başkasını bilmem ama benim gözümde tam bir bey-efendi oldu.

YAPMA YÂ HÛ

Şükür ÜNAL

Bir güldü mü herkes güler
Bir ekmeği bine böler
Duvara vurdu mu duvar devrilir
Ağaca yaslansa ağaç evrilir
-Yapma yâ hû!..

Çarşıda selam vermediği yoktur
Üç gün aç gezer, yine de toktur
Ne hekim bilir, ne doktor
Başı ağrımaz
Midesi bulanmaz
Bedava dolanmaz
Kendisi hoştur
Cebi de boştur
-Deme yâ hû!..

Bir garip adamdır vesselam
Nereden gelmiş bilen yok
Ağlasa gözyaşını silen yok
Kendinin elinde mendil
Dolaşır durur il il
O yetim senin
Bu öksüz benim
Kiminin burnunu siler
Kiminin başını okşar
Kimini taşır omuzunda
Kimini salıncakta sallar
Kimine sıcak ekmek
Kimine para yollar
Yapma yâ hû!..

Bir kış günüydü parkta
Bir genç banka uzanmış yatmakta
Tuttu kolundan kaldırdı
Elini cebine daldırdı
Ne lira vardı, ne kuruş
Seyredeydin o nasıl bir duruş
Şöyle bir kendine baktı, gerindi
Bakışları ummanlar kadar derindi
Ellerini daha dün aldığı ceketinin
Yakalarına götürdü
Tuttu ve sıktı
Birden üstünden sıyrıp çıkardı
Titreyen delikanlıya giydirip
Kaçaklar gibi kaçtı
Halbuki üç gündür açtı
Deme yâ hû!..
Dedim yâ hû!..

HASTROLOJİ

Kismet KEVEN

Koç Burcu: Hayallerinizin gölgesine yatıp hatıralarınızın albümünü karıştırarak derin derin iç geçirerek serin serin soluduğunuzu tahmin ediyorum. Kendinizi gezdirmeye çıkacağınız havalar bu havalar değil. Herkes salgın hastalıkla uğraşıp dururken sakın kendi kendinizi çelikleme için kar banyosu yapmayı aklınızdan geçirmeyin. Bahara daha zinde girmek için güzün topladığınız sevinçleri hüznü çevirecek üç kusurlu hareketten birisini yapmayı denemeyin. Havanın ala bulutlu olduğu zamanlardan kaçın.

Boğa Burcu: Arabesk müzik eşliğinde kahvaltı yapma huyunuzu terketmediğiniz müddetçe yediğiniz içtiğiniz dert olarak yüreğinize çökelecektir. Ara sıra uzun havalar eşliğinde uzak hayaller peşine düşüp ilham perilerine parlak çekebilirsiniz. Kıştan bahara daha zinde girmek için niçin karamsar düşüncelerinizi dostlarınızla paylaşarak onları da gamlandırılıyorsunuz? Gamsız yere damsız gitmeyin lütfen.

Yengeç Burcu : Kendi içinize kapanarak kendinizi herkesten soyutladığınızın farkında değilsiniz. Soyut düşüncelerle somut fikirler üretmeye çalışarak için için sancularınıza yandırdığınız günlerin çetelesini tutmaktan vazgeçmediğiniz müddetçe umutlarınız Kafdağı'nın arkasına kaçacaktır. Umut her kişinin ekmeği olabilir ama siz yine de ekmeğinize katık olacak arzular beslemelisiniz.

Aslan Burcu: Kurt gibi kendi işinizi kendiniz görmeniz gerekirken bazen hayatın vitesini boşa atıp emek sarfetmeden yemek yenmeyeceğini bilmiyormuş gibi davranarak akılla kavranacak duyguları nefsinizle kavramaya çalışılıyorsunuz. Bu yüzden kendinizi mutsuz hissedip vehimlere kapılıyorsunuz. Aklınızda acaba kelimelerinin arkasına bir soru işareti koyarak ne özgün ne de düzgün düşünemiyorsunuz.

Başak Burcu: Uzun zamandır gönül tarlanıza köten vurmduğunuzdan duygularınızı ekebilecek bir dönüm yer bulamama derdiyle dertleşerek dostlarınıza karşı sertleşiliyorsunuz. Dertleşecek dostlarınız mertlik erdemlerinden uzaklaştıysa kabahati kendinizden aramak yerine ara sıra da onların dertleri ile dertlenip, onların yaralarına merhem olmanız gerekirken nerde bir yara görseyiz tuz alıp zorlatılıyorsunuz. Tuzun azı karar, çoğu zarardır. Bundan sonra tuz ve tuzlu mamüllerden uzak durun.

Terazi Burcu: Dengesiz hareketleriniz yüzünden hayatı bir türlü dengeye getiremiyorsunuz. Dostlarla aranızı açacak ham fikirleri zihninizden bir an önce uzaklaştıramadığınızdan çayı ilk yetiştiren insanın Zihni Derin olduğunu bile unutmuşsunuz. Seylan çayı içe içe yerli çayın tadını alamıyorsanız ya damağınızda yara var ya da damadınızla aranız açık. Kindarlıktan ziyada biraz da dindar olmaya bakın.

Akrep Burcu: Mevkilerin makamların gelip geçici olduğunu bilmiyormuş ayaklarına yatarak gözünüzü, gönlünüzü yükseltilere çevirdiğinizden bir gün gotunuzun üstüne oturabileceğinizi hesaba katmak zorundaydınız. Neyse sağlık olsun, bazan de insan kaybederek kazanmayı bilmeli. Etrafınızdaki yalakalardan kurtulduğunuz için bir kurban kesin, gönlünüzü alın herkesin, koşun peşinde kismetin.

Yay Burcu: Dingin bir yürekle yalnızlığa meydan okuduğunuz zamanların hayali ile yanıp tutuşurken kendinizi hayatın boşluğuna bırakarak gamdan gama kekklik gibi sekerek hüznü sarmalından kurtulacağınız günler uzak değil. Acılar da bir gün kabından taşarak sevinç ırmağınaya akar. Sabrın pusatlarını kuşanarak nice gönül kalelerini zaptedeceğiniz günler uzak değil. Yeter ki gönlünüzle toprağaya basarak yürüyün.

Oğlak Burcu: Kış kapıdan kışkışlandı kışkışlanacak. Baharı bütün bedeninizle hissedeceğiniz günler yakında, gelecek uzakta değil. Sen seni bilerek başkalarının ensesinde boza pişirme alışkanlığını bırakmanın zamanı geldi de geçiyor. Sevgi az bulunan bir gönül çiçeğidir, her yerde yetişmez, yetiştirenler de kıymetini bilmez. Kendi kıyametiniz kopmadan kıymetli fikirlerle bir zikir halkası oluşturmalsınız.

Kova Burcu: Dokunduğunuz çiçeklerin boyun bükmesinden dolayı devamlı kendinizi suçlamaya çalışmayın. Her zifiri karanlık gecenin sabahında aydınlığaya kanatlanan bir yıldız gibi umutlarınızı çoğaltabilirsiniz. Gazlı içeceklerden uzak durmadan nazlı çiçekleri koklayamazsınız. Her hüznün gölgesinde sevinç tomurcuğuna duran bir şiir damarı filizlenir. Siz yeter ki ilham ile ilhan kuşlarını birbirine karıştırmayın. Rüyalarınızı başkalarına yordurarak zor durumda kalabilirsiniz.

Balık Burcu: Her sabah taze bir günün kapısından dünyayı selamlayarak çevrenize pozitif enerji yaymanız gerekirken içine düştüğünüz sıkıntılardan bizar bir vaziyette acıyı demleyip sancıyı yudum yudum içiliyorsunuz. Hayatıza bayat düşünceleri katarak tatlandırmaya çalışılıyorsunuz. Herkesin kaypaklaştığını zannederek kendinize bile iyi davranmılıyorsunuz. Kendinizden uzaklara açılarak kendiniz olamazsınız. Kendi kentimize döndüğünüzde kentimizi kendinizde bulacaksınız.